

सहस्रांशोर्विवस्वतइतिपक्षवातानुगामिनांगरुडप्रभयाऽवभासितानां वृक्षाणामंशुसाम्यं निरावरणत्वं चाभिप्रेत्य विशेषणद्वयं एतच्च वाक्यशेषाद्यक्तं भविष्यति वस आच्छादनेऽस्मात्किपिवः वस्त्रादितद्वान्वस्वान्
तद्विपरीतोविवस्वानित्यर्थः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ खमिवारोप्यतेखेऽवस्थाप्यतइव ॥ ८ ॥ ९ ॥ रवेः शब्दैः कारणं प्रयोजनमपिनवेद्विनस्मरामि ॥ १० ॥ ११ ॥ तेतव मणीवेतिइवार्थेवशब्दः ॥ १२ ॥ १३ ॥ नि

गालवउवाच क्रममाणस्यतेरूपं दृश्यते पन्नगाशन ॥ भास्करस्येव पूर्वाह्ने सहस्रांशोर्विवस्वतः ॥ ५ ॥ पक्षवातप्रणुन्नानां वृक्षाणामनुगामिनां ॥ प्रस्थिताना
मिव समं पश्यामीह गतिं खग ॥ ६ ॥ ससागरवनामुर्वीसशैलवनकाननां ॥ आकर्षन्निव चाभासि पक्षवातेन खेचर ॥ ७ ॥ समीननागनक्रंच खमिवारोप्यते
जलं ॥ वायुना चैव महता पक्षवातेन चानिशं ॥ ८ ॥ तुल्यरूपाननात्मत्स्यांस्तथातिमिति मिगिलान् ॥ नागाश्च नरवक्रांश्च पश्याम्युन्मथितानिव ॥ ९ ॥ महार्णव
स्य चरवैः श्रोत्रे मेव धिरेरुते ॥ नष्टणोमिनपश्यामि नात्मनो वेद्विकारणं ॥ १० ॥ शनैः स तु भवान्यातु ब्रह्मवध्यामनुस्मरन् ॥ न दृश्यते रविस्तात न दिशो न च खं ख
ग ॥ ११ ॥ तम एव तु पश्यामि शरीरं तेन लक्षये ॥ मणीवजात्यौ पश्यामि च क्षुषीतेऽहमंडज ॥ १२ ॥ शरीरं तु न पश्यामि तव चैवात्मनश्च ह ॥ पदे पदे तु पश्यामि शरीरा
दग्निमुत्थितं ॥ १३ ॥ समे निर्वाप्य सहसा च क्षुषीशाम्यते पुनः ॥ तन्नियच्छ महवेगं गमने विनतात्मज ॥ १४ ॥ न मे प्रयोजनं किंचिद्गमने पन्नगाशन ॥ संनिव
र्त महाभाग न वेगं विषहामिते ॥ १५ ॥ गुरवे संश्रुतानीह शतान्यष्टौ हि वाजिनां ॥ एकतः श्यामकर्णानां शुभ्राणां चंद्रवर्चसां ॥ १६ ॥ तेषां चैवापवर्गाय मार्गं प
श्यामि नांडज ॥ ततो यं जीवित त्यागे दृष्टो मार्गो मयात्मनः ॥ १७ ॥ नैव मे स्ति धनं किंचिन्न धनेनान्वितः सुहृत् ॥ न चार्थेनापि महता शक्यमेतद्व्यपोहितुं ॥ १८ ॥
नारदउवाच एवं बहु च दीनं च ब्रुवाणं गालवंतदा ॥ प्रत्युवाच ब्रजन्नेव प्रहसन् विनतात्मजः ॥ १९ ॥ नातिप्रज्ञोसि विप्रर्षेयोत्मानं त्यक्तुमिच्छसि ॥ न चापि रु
त्रिमः कालः कालो हि परमेश्वरः ॥ २० ॥ किमहं पूर्वमेवेह भवतानाभिचोदितः ॥ उपायोत्र महानस्ति येनैतदुपपद्यते ॥ २१ ॥ तदेष ऋषभो नाम पर्वतः सागरांतिके ॥
अत्र विश्रम्य भुक्त्वा च निवर्त्तिष्याव गालव ॥ २२ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्धानपर्वणि गालवचरिते द्वादशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११२ ॥
नारदउवाच ऋषभस्य ततः शृंगं निपत्य द्विजपक्षिणौ ॥ शांडिलीं ब्राह्मणीं तत्र ददृशाते तपोन्वितां ॥ १ ॥ अभिवाद्य सुपर्णस्तु गालवश्चाभिपूज्यतां ॥ तथा च स्वा
गतेनोक्तौ विष्टरे सन्निषीदतुः ॥ २ ॥

वर्ष्यमंदीकृत्य ॥ १४ ॥ संनिवर्तनिवर्त्तस्व ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ योत्मानं संधिरार्षः कृत्रिमः स्वेच्छासंपाद्यः कालो मृत्युः ॥ २० ॥
॥ २१ ॥ निवर्त्तिष्यावेत्यार्षस्तडोऽभावः ॥ २२ ॥ इति उद्योगपर्वणैलकंठीये भारतभाष्ये दीपे द्वादशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ ११२ ॥ ॥ १३ ॥ ऋषभस्येति ॥ १ ॥ २ ॥